

A TENGERPART

Társadalmi, közgazdasági és tengerészeti napilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Riva Szápáry, Adria-palota.

Telefon 224. szám.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy hónapra . . . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fillér.

HIRDETÉSEKET

kiadóhivatal méretekkel áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 30 fillér.

Világ folyása.

A dalmáciai helytartóság kérdése.

A *Narodni Liszt*-nek jelentik Bécsből: *Körber* dr. miniszterelnök meghívta *Ivcević* dr. képviselőt, a dalmát tartománygyűlés elnökét és jelentést tétetett magának a dalmáciai viszonyokról. *Ivcević* dr. — a nevezett lap szerint — leplezetlenül föltárta az országban uralkodó hangulatot és kifejtette, hogy a képviselők viszonya *Handel* báró helytartóhoz tartahatatlant. *Körber* miniszterelnök kijelentette, hogy tudomásul veszi a hallottakat.

A szerb kormányválság.

Mint *Belgrádból* táviratozzák, a hivatalos lap szombati száma tette közzé *Péter* király ukázat, melylyel a kabinet lemondását elfogadja, de egyuttal megbizta a kormányt az ügyek továbbvezetésével az új kabinet ki-nevezéséig.

Politikai körökben elkerülhetetlennek tartják a szkupstina fölmozgatását. A parlamenti helyzet már régóta abnormis. A két radikális csoport majdem egyenlő erős, s minthogy mind a kettő kijelenti, hogy végleges egyezkedésre nem hajlandó, lehetetlen élet- és munkaképes kormányt alakítani új választások nélkül. De a szkupstina felmozgatása azzal a nagy visszassággal járna, hogy háromhavi budget-provizórium volna szükséges, tehát ez idő alatt a negyven százalékos pótdadó is fennmaradna, ami nagyon költséges hatással volna a népre. Ezenkívül a kölcsönt is el kell majd

halasztani, noha az ágyuk megrendelése a legrövidebb időn belül nagyon kívánatos volna. E nehézségek következtében a radikális frakciók vezérférfiai még egy utolsó kísérletet tesznek, hogy valamelyes megegyezést hozzanak létre és így lehetővé tétessék egy oly kabinet alakítása, amely keresztül tudná vinni a költségvetést és a kölcsönt.

Arra nézve, hogy a király kiket fog a kabinet alakításával megbizni, nincsenek kombinációk, csak a két klub kölcsönös magatartásáról beszélnek. Három lehetőség van: vagy arra határozzák el magukat a frakciók — ami nem igen valószínű, — hogy *kösös kabinetet* alakítsanak és ebben az esetben *Nikolics* volt külügyminiszter veszi át az elnökséget és miniszteriumát a két csoport ifjabb elemeiből fogja megalakítani, vagy pedig, ami sokkal valószínűbb, a két csoport ki fogja mondani, hogy nem hajlandó összeállani és ez esetben homogén lesz a miniszterium, akár a szélsők, akár a mérsékelt radikálisok kijelentik, hogy ha független radikális kabinet alakul, hajlandók azt minden fönntartás nélkül támogatni, a függetlenek oly föltételekhez kötik — nevezetesen a budget és a kölcsön tekintetében — a mérsékelt kormány támogatását, amely föltételek illuzóriussá teszik e támogatást. Mindazáltal maguk a függetlenek is úgy vélekednek, hogy csak egy kigázolás van a mostani válságból: *mérsékelt kabinet* alakítása. Nagyon valószínűnek tartják hát, hogy *Pasics* elnökletével ily kabinet fog alakulni. Természetesen egészen más kérdés, hogy az ily kabinet képes lesz-e a mai szkupstinával

kormányozni, vagy nem. Valószínű, hogy a mostani szkupstinával csak a költségvetést fogja megszavaztatni és a kölcsön dolgában kénytelen lesz a népre appellálni.

Más verzió szerint a független radikálisok készek akár a koalícióba belemenni, akár pedig egy tisztán mérsékelt kabinetet támogatni, föltéve, hogy annak *nem Pacics fog az élén állani*. Nincs tehát kizárva annak a lehetősége sem, hogy a szkupstina felmozgatásának elkerülése végett *Gruics*, vagy esetleg *Protics* fog kabinetet alakítani.

A két frakció között egyébként már folyamatban vannak a tárgyalások a jövődi miniszterelnök személyében való megegyezés végett.

LEGUJABB.

— Táviratok és telefon-hírek. —

A politikai helyzet.

Hieronymi Károly
Pozsonyban.

Pozsony, decz. 5. *Hieronymi Károly* kereskedelemügyi minisztert tegnap itt nagy lelkesedéssel fogadták. A választók gyűlésén, amely rendkívül népes volt, a miniszter nagyszabásu beszédben foglalkozott a politikai helyzettel. Beszéde végén kijelentette, hogy a kormány attól a szándékától, attól az akaratától, hogy a parlamenti rend szilárd alapokra fektetésének fontos kérdésével megküzdjön, semmi

des kedvükben voltak, megbeszélték az időjárás és a berek dolgát.

— Ott valami kóbor lélek lakik, — mondogatta *Mátyás apó*, aki értett az ilyesmihez, mert egyszer megfogta a lidércz nedves, szőrös kezét, mikor az éppen a mellére ült.

Mátyás apó oly bizonyossággal mondta meg véleményét a berek felől, hogy hinni kellett neki. A tűz körül heverésztek és elgondolkozva nezegettek a sötét, sűrű berek felé.

— *Farkas* alakjában, — tette hozzá *Mátyás* hosszas fontolgtatás után.

— Hangja nincs, mint többnyire a kísérteteknek. — Ezt megint sokára mondta.

Sikor, a felszemű, mielőtt elaludt volna, az összes délországi szentekre megesküdü, mivel odavaló illetőségű volt, hogy megnyuzza holnap a néma farkast.

Mátyás apó ilyenkor mindig felemelte fejét fektéből és a tűz világossága mellett gunyosan mosolyogva végigmérte *Sikort* és valami nevetésképpen tört ki ajkai közül.

— Te akarod ezt érteni? Mit tudsz te a kísértetekről? Egyáltalán tudsz-e valamit felőlük? Tudott a te nénéd a hátán keresztül látni? Az én néném tudott. Meglátta, hogy mikor jönnek a csendörök a faluba és ilyenkor az egész falu elment fuvarba. A kísértetek megfogtak és a tenger fenekére dobnak.

Arról a faluról, ahonnan *Mátyás apó* elszármazott, ha szó esett a dombok között, akkor vége volt minden ellenvetésnek. Az a

"A TENGERPART" TÁRCZÁJA.

Kisértetek.

Irta: *Krúdy Gyula*.

Ravasznak hívták a pusztai csózt. . . De ez nem is tartozik annyira a dologhoz, mint inkább az, hogy akár volt szél, akár nem volt szél, *Kopogó* felé a berek mindig zúgott. A szikes, kopár és emberhangtalan dombvidék szélén sötétlett a berek. Az uristen, mikor a csenevész fákat és beteges törpe bokrokat ide ültette, példát adott a dombvidéknek, hogy fákat így neveljen, berket így süritsen. De a dombok nem okultak. Fanyar, szürke tavacszkákat szültek tavaszon és őszön. Még a vadmadár se kiáltott, ha a tájon átrepült. Nagy tenger lehetett itt valamikor, maró sziksósvízű tenger, amely megölte a föld mélyein rejtőző csirákat és erőket.

Valamikor három-négy szegény ember lakott a dombok között, akik a forró nyáron összesepergették a sziksót a lapos helyeken. De a szegény emberek egyenkint meghaltak. . . Tavaly temette el az utolsót *Ravasz*. Egész szürke volt, egészen öreg és egészen kicsiny. De valamivel mégis nagyobb volt *Ravasz*nál, mert az apja volt. *Ravasz* már akkorára se nőtt meg. Egy hampós botja volt és fakószínű haja, szakálla. *Bajusza* nem nőtt;

az uristen tudná csak, hogy minek lett volna *Ravasznak* a bajusz? Ha felséges őszi napon erre tévedtél volna és látnád *Ravaszt* a dombon guggolni sásból épített hajléka előtt, amint kémlelve és zavarosan tévelygő tekintettel mered a távolba, — hinnéd, hogy egy kóborló pusztai gnóm tartja ott pihenőjét; egy magányos, gonosan vigyorgó és elkéseredett törpe, akit társai a titkosztos sóstavak mélyeiről ide számkivetésbe üztek és most azzal mulatozik, hogy cselvet a vándoroknak. De egy tenyérnyi rézdarab fityegett a mellén, — napjában százszor gyönyörködött benne, százszor fényesítette, — amely azt hirdette, hogy a gnóm a vármegye szolgája és hivatása, hogy a vad vidékre felügyeljen. A dombok azonban megélték *Ravasz* felügyelete nélkül is és így a dologtalan pásztor csupán a szelet, felhőt és a napfénynyel változó esőt ügyelte. Meg azt, vajjon mért zúg a berek ott a sivatag táj szélén, midőn a dombok mögött ültek a legkisebb szélfúókák is?

Amióta emlékezett a csósz, — még a három szegény emberek idejéből (akik közül nem tudta biztosan, hogy melyik volt az apja, néha *Sikort*, a felszemű tolvajt, máskor a beteges és imádságos *Mátyás apót* gyanúsította, de ha bepálíngáztak, mindig a legutoljára elhunyt *Péter* bátya döngötte meg legjobban), — a berek mindig úgy zúgott, hogy arra semmi látszólagos oka nem volt. Sokszor heverték a tűz körül és ha olykor-olykor beszé-

körülmények közt nem fog elállani és ettől az elhatározásától semmiféle obstrukcióval és az ellenzéknek semmiféle eljárásával nem hagyja magát eltántorítani. A gyűlés után banket volt, amelyen a kormányt lelkes beszédekkel ünnepelték s *Tissa* István gróf miniszterelnöknek és *Podmaniczky* Frigyes bárónak, az országgyűlési szabadelpárt elnökének üdvözlő táviratot küldtek.

Népgyűlések mindenfelé.

Budapest, decz. 5. A tegnapi vasárnap politikai szempontból nagyon mozgalmas volt. Az ország különböző helyein *negyven népgyűlés* volt, amelyeket részint a kormány, részint az ellenzék hívott össze. A pozsonyi gyűlésen kívül legjelentékenyebb volt a *győri* nagy ellenzéki népgyűlés, amelyen *Apponyi* Albert gróf és *Kossuth* Ferencz is megjelentek. Az ellenzéki képviselőket a vasutnál bandériummal fogadták. A gyűlés *bizalmatlanságot szavazott a kormánynak*. Rendzavarás nem történt.

A képviselőház összeülése.

Budapest, decz. 5. Képviselői körökben elterjedt hír szerint a képviselőház *december 12-ikén fog újra összeülni*. Előzőleg úgy a szabadelpárt, mint az ellenzéki pártok értekezletet fognak tartani.

A király itthon.

Budapest, decz. 5. A király ma délelőtt általános kihallgatást adott. Délután megtekinti ő felsége a képzőművészeti társulat téli kiállítását és azután visszautazik Gödöllőre, ahol szombatig marad. Szombaton a király elutazik Bécsbe és ezzel ez idei magyarországi látogatása véget ér.

Goluohowski a királynál.

Budapest, decz. 5. A király *Goluohowski* Agenor gróf külügyminisztert különkihallgatáson fogadta.

Ma arról volt híres, hogy évszázadok óta lókötekből és tolvajlásból élt a lakossága. Ha vitás kérdés merült föl, Mátyás apónak eszébe jutott, hogy milyen szokás volt a faluban ebben vagy amabban a kérdésben. Sánta Werbőczy törvényei kismiskák voltak azon híres falu szokásaihoz mérten.

A hallgatag Péter bátyó, hogy a nevezetes faluról történt megemlékezés, elragadtatásában hátbavágta Ravaszt s megparancsolta neki, hogy rakjon a tüzre, bár a tüz javában lobogott.

Ravasz egyedül maradván a pusztaságon, — miután előbb a félszemű Sikor távozott a messzi nádas irányába (a pap szekeren jött sok mérföldnyiről), aztán a híres falu száműzöttje, majd Péter bátyó egy csillagsugáros tavaszi estén, mindvégig megtartván hallgatag, komoly magaviseletét, — unalmában sokszor gondolkozott azon, amiket elhalt társai évek során a tüz körül beszélgettek. — Különösen azok az esték voltak barátságosak, mikor Sikor és Péter bátya a városból hazajöttek havonkint egyszer-kétszer. A városba egyrészt azért mentek, mert a szikst és a sásból font gyékényeket eladták, másrészt a csendőrkapitánynál jelentkeztek, hogy bűnök nélkül élnek a javulás útján, amint ezt a fegyházból kiszabadulásukkor lelkükre kötötték. Mátyás apó Ravaszszal ilyenkor elébük ment és döcögögetve szűrte a szót kevés fogai között.

— No, mit üzen a zsandár?

Gyászistentisztelet Beöthy Ákosért.

Budapest, decz. 5. Az elhunyt *Beöthy* Ákosért ma ünnepélyes gyászistentiszteletet tartottak, amelyen a család tagjain kívül számos országgyűlési képviselő is megjelent.

Egy urlovas öngyilkossága.

Budapest, decz. 5. *Klein* György, az öngyilkos urlovas temetése tegnap nagy részvét mellett ment végbe. Jelen volt a temetésen a lovaregylet számos tagja és sok urlovas. Az újságok hireivel szemben a család határozottan kijelenti, hogy az öngyilkosság oka nem családi körülményekben keresendő. *Klein* György már rég megnyugodott a feleségétől való elválás gondolatában. Végzetes tettét hirtelen támadt idegességi rohamban követte el.

Az olasz trónörökös keresztelése.

Róma, decz. 5. Tegnap reggel keresztelték meg a piemonti herceget. Az oltárt a királyi palota báltermében a zenekar tribünje alatt állították fel. A tribünön a római quintett foglalt helyet *Spambati* karmester vezetésével. Az oltár közepén a kised Jézust karján tartó Szűzanya képe volt elhelyezve, mely képet a Quirinal kápolnájából hozták. A kép alatt gazdagon aranyozott feszület állott, melytől jobbra és balra három viaszgyertya égett. Az oltár fehér virágokkal volt díszítve. A herceg a *Bruschi-Falgari* grófnő által ajándékozott, csipkével díszített ezüst bölcsoben feküdt. Jelen voltak az uralkodó család tagjai és a keresztszülők, összesen huszan. Az utak és terek ki voltak világítva. Mindenütt nagy volt a lelkesedés. A zenekarok a király-indulót játszották. A keresztelési szertartásnál a király *Folanda* hercegnőt tartotta kezénél fogva és igen meg volt hatva. A királyné arcza boldog meglepedéstől sugárzott. A trónörökös a keresztségben az *Umberto* nevet kapta.

— Azt, hogy vigyázzon kend magára, vén lóköte, — felelt mérgesen Sikor és illetőségi helyének számos szentjére fogadta, hogy rossz vége lesz Mátyás apró tréfálkozásának.

A városból hozott terhet természetesen nyomban a Ravasz hátra rakták, de mégis milyen más volt az élet, midőn ilyen más beszélgetések között mulott az idő!

Ravasz unatkozott. A dombtetőn, szellős putrija előtt ülve, vigyorogva kalandozott tekintetével a néma, istenverte tájon. Ravasz mindig vigyorgott, de nem a maga mulatságára. Nem is tehetett arról, hogy vigyorgott. A hallgatag Péter ismert egy félszemű parasztot, aki szintén mindig vigyorgott.

Ravasz elfelejtette Péter bátya ezen mondatát és azon gondolkodott, vajon él-e még a hangtalan farkas ott a zugó berekben? Vadászok nem járnak erre, hogy agyonlőnék. Pedig hát örökre nem élhet a farkas. Mind meghaltak, akik egykor a tájon éltek; csak ketten maradtak. Bizonyos, hogy az első csillagos őszi alkonyaton, mikor a dombok alatt a köd úgy huzódik tova, mint egy rejtelmes folyó a holdfényben és a gyenge keleti szél láthatatlan dudán játszik a lapályon, kijön a berekből a farkas és leszámol Ravaszszal azokért a csufulódásokért, amelyeket hébe-korba, ha fáért ment a berek szélére, a fák közé szokott kiáltani. Mig Sikor élt, nem győzte eleget figyelmeztetni a farkast Ravasz, hogy vigyázzon, mert a félszemű megnyuzza ott, ahol találja.

A szerb kormányválság.

Belgrád, decz. 5. Tegnap reggel a független és a mérsékelt radikálisok közös értekezletet tartottak. A mérsékelték a fuzió szükségességét hangoztatták, a független radikálisok azonban a fuziót visszautasították. A király még eddig senkit sem bízott meg az új kormány alakításával.

A megkerült attasé.

Páris, decz. 5. A *Rappel*-nek jelentik *Berlinből*, hogy *Hopman*, német tengerészeti attasé, aki Port Arturban volt és akiről azt hitték, hogy a japánok megölték, legközelebb Berlinbe érkezik. *Hopman* a császár külön kihallgatáson fogja fogadni.

Balkáni osendélet.

Konstantinápoly, decz. 5. Vasárnap Petrisino közelében, a monasztiri vilajetben egy török őrző egy 15 emberből álló bolgár bandával ütközött meg. *Két bolgárt elfogtak, kettő elesett*. A bandánál *dinamitot találtak*.

A háboru.

Páris, decz. 5. A *Journal*-nak jelentik *Mukdenből*: A két hadsereg tétlensége, úgy látszik, véget ért. Tegnap óta *Mukden falai alatt megszólaltak az ágyuk*.

Szent-Pétervár, decz. 5. *Szaharov* tábornok jelenti *Mukdenből*: Egy japán önkéntes csapat megkísérelte az orosz drótháló elpusztítását, de az oroszok puskatüzrel visszaverték őket.

Csifu, decz. 5. A japánok *elfoglaltak egy 300 méter magas dombot*, amely a már előbb elfoglalt 203 méter magas domb mellett áll.

Diákok és rendőrök összeütközése.

Prága, decz. 5. A tegnapi *bummel* alkalmával a Grabenen délben a német

Később a Mátyás apó falujabeli szokásokra hívta fel az érdeklődését, ahol még az asszonyok is késsel és ólmosbottal verekednek egymással. Mikor már ez sem maradt, akkor a hallgatag Péter bátya haragjával ingerelte a láthatatlant; a Péter bátya haragjával, aki tudvalegőleg csak egyetlen egyszer volt mérges életében, még pedig akkor, midőn elárulták az illavai összeesküvést, mint ezt a tüz körül néha-néha megemlítette, nem dicsekvésből, csupán azért, hogy el ne felejtse. Péter bátya elmúlása után csak ennyit szokott a bokrok közé kiáltani: *„Farkas-barkas, farkas-barkas... De biztos, hogy ez bosszantotta legjobban a berek lakóját.*

Bizonyos tehát, hogy a farkas kijön egyszer leszámolásra. Ha talán egy távolabbi dombtetőre költözne Ravasz, akkor talán elrejtőzhetne a farkas elől. De itt e dombon, a berek szomszédságában, ahol alkonyattal és éjjel folytonosan hallani a berek zugását, a veszedelem dacára érdekesebb az élet, mint bárhol másutt. Pedig már sokszor azt álmodta, hogy kijött a farkas a fák közül és végigszágalszta a lábától a fejéig. Ravasz borzasztó erőfeszítést tett, hogy elfusson, de lába mintha a földbe lett volna gyökerezve, míg ordítva felébredt egyszerre és kiugrott kunyhójából. A friss éjszakában elmúlt félelme és fenyegetőzve kiáltotta a berek felé:

— Farkas-barkas!

Ahogy az ősz közeledett, már nem volt

és cseh diákok és a rendőrség közt összeütközésre került a dolog. Egy rendőrt erősen mellbe ütöttek, míg egy másiknak a fejére akkora botütést mértek, hogy összeesett. A német diákok a kaszinóba vonultak vissza. Összesen tizenöt letartóztatás történt. Néhányat a letartóztatottak közül 24 órától 8 napig tartó fogságra ítéltek. A cseh tüntetők a német olvasó körhöz akartak vonulni, de a rendőrség szétugrasztotta őket.

Letartóztatott szélhámós.

Budapest, decz. 5. A fővárosi rendőrség letartóztatta Horváth József elzülölt kereskedőt, aki csaláisaival számos iparost és kereskedőt becsapott.

KÜLÖNFÉLE.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk egyes példányai mindig kaphatók az *Ivanich-féle* hírlapelárusító üzletben, *Via Riva 6. szám* és a *Corsia Deák 34. szám* alatt levő dohánytözsdeben (a Hungári-szálló és a Csizmás-féle fióküzlet között.)

— **A Pannónia megérkezett.** Tegnap délelőtt tíz órakor érkezett meg New-Yorkból a *Pannónia* Cunard-gőzös. A hajón 106 visszavándorló volt és 20 kivándorló, kiket az amerikai bevándorlási bizottság nem engedett partra szállani, mert nem feleltek meg az előirt szabályoknak. A *Pannónia* e hó 8-án indul ismét New-Yorkba. Eddig 1800 kivándorló érkezett városunkba, kik a *Pannóniával* fognak elindulni.

— **A dalmáciai partvédelem.** *Bécsből* jelentik, hogy az *Erzherzog Albrecht* hadihajó néhány nap előtt Cattaróba érkezett s ott is fog maradni állandó őrhajónak. Dalmát lapok szerint ez a hadihajó legénységet toboroz az erődítési munkákra és a dalmát kikötőben teljesítendő szolgálatra. Ebből a legénységből csapatokat fognak alakítani a parti útegek, a löpor- és torpedó-raktárak ellátására.

— **Mikulás.** A haditengerészeti akadémia tornatermében holnap este hat órakor Mikulás-

maradása a farkastól. Nappal aludt és éjjel óriási tüzeket rakott a domb alatt. A tűz kísértetiesen lobogott a néma éjben és ijesztő árnyékokat táncoltatott a sötétségben. Ravasz háttal ült a tűznek és térdeit felhuzva, a sötétbe meredt. A tűz lobogásán át hallatszott a berek titokzatos zugása. A farkas ott ült valahol a sötétségben, két első lábára helyezve nagy fejét és fél szemmel figyelte, mikor fordul meg Ravasz, hogy a tüzet éleszsze: ilyenkor óriási szökésekkel közeledett, de Ravasz gyorsan megfordult...

Egy este épen fát hordott éjszakára a berek széléből. Erős, sötétbarna fellegek lógtak a fák felett és a siránkozó nyírfákról levelet sodort le a szél a sivatagba. Ravasz gyűjtötte a fát rakásra. Közben daczosan mormogta:

— Farkas-barkas! Jer ki, ha mersz!

Ebben a pillanatban a sötét bokrok közül kilépett a farkas. Óriási nagyságu volt. De Ravasz csak égő szemét látta, amely karikába forgott. A pusztai csösz megfordult és ordítva futott a dombok felé. A farkas lihegését mindig maga mögött hallotta. Futott-futott, amíg tagjai birták. Végre összeroskadt. Arczát a földhöz tapasztotta és megállott a szívervése. A pusztai kerülő ott feküdt az alkonyatban a sivatag dombok között, összegörnyedve, mozdulatlanul. A berek nyughatatlanul zugott, míg a szikes vadvidékre mint a halál nedves ölelése borult rá az őszi alkonyat.

ünnepet fognak tartani. A fényesen feldiszipított teremben a 79-dik ezred zenekara fog játszani. Az ünnepre a helybeli polgári és katonai hatóságok fejei, valamint a növendékek szülei, rokonai és barátai hivatalosak.

— **Hajók érkezése.** Ma reggel érkezett ide La-Platából az *Eresa* spanyol gőzös, amely 5830 tonna tengerit hozott. A gőzös 57 napig volt utban. A tengerirakományt az itteni Forgalmi Bank fogja átvenni. — Ugyancsak ma érkezett meg Triesztből az *Aurora* Lloyd-gőzös, amely 4800 hordó petroléumot fog felvenni és a Levanteba szállítani.

— **A nyilvános tombola.** A hirdetett tombola a Szent Szív jótékonyági egyeslet javára tegnap délután folyt le nagyszámú közönség jelenlétében. A szép időjárás és a városi zenekar nagyban hozzájárultak a tombola sikeréhez. Mint a magisztrátus kiküldöttje, *Antony Gtno* dr. ülnök vett részt a tombolán. A ternót, egy ezüst bonboniért, hatan nyerték meg. Ennélfogva el fogják adni és a befolyó összeg hatodrésztét kapja egy-egy nyelő. A cinquinát, egy ezüst kosárkát, *Markovek S.* hajóskapitány, a tombolát, egy ezüst tálcát, *Dubokovich* Mario szusáki gimnáziumi tanuló nyerte meg. Ötödfél órakor az ünnep véget ért s a résztvevők nagy tömegben a Giardino Pubblicóba mentek ki, ahol a szép napot kedélyes mulatozással fejezték be.

— **A karácsonyi postaforgalom.** E hó 18-án, vasárnap, a postahivatalok az egész országban kivételesen egész nap rendelkezésére fognak állani a közönségnek, hogy a nagy levél- és csomagforgalom fennakadást ne szenvedjen.

— **Leugrott a negyedik emeletről.** Ma reggel négy óra után *Barthos* Lajosné, született *Dávidi* Ida, *Barthos* Lajos vámhivatalnok felesége, a *Via* Andrassy Zmaics-féle házában levő negyedik emeleti lakásán a konyha ablakából levette magát. A konyhaablak egy kis udvarra nyílik, melynek földszintjén *Weiss* porcellánkereskedőnek van raktára, a mely üveggel van fedve és a fölé drótháló van kifeszítve. Az asszony a ruganyos hálóba esett s az alatta lévő ablakot estében betörte. A helyszínén csakhamar megjelent *Loibelsberger* Ferencz rendőrtiszt és *Sulligoi* rendőrfelügyelő, valamint *Chierego* dr. rendőrorvos. Az utóbbi megállapította, hogy az asszony jobb karján és lábán szenvedett sérüléseket és valószínűleg belső sérüléseket is. Az asszonyt, aki teljesen eszméletlenül volt, hordágyon a kórházba vitték, ahol *Loibelsberger* rendőrtiszt *Chierego* és *Keszthely* orvosok jelenlétében kihallgatta. Feleletei zavarosak voltak, így többek között azt állította, hogy a mellékszobában fekete alakokat látott s azok elől akart menekülni, majd azt beszélte, hogy férje egyszer megverte s azért félt tőle és szökni akart. A jelenlevő orvosok egyértelműen azt hiszik, hogy az asszony üldözési mániában szenved. — Az eset közelebbi részletei ezek: Ma reggel 4 $\frac{1}{4}$ órakor *Barthos* Lajos vámhivatalnok a *Zmaics-féle* ház portását, *Bogataj* Sándort felköltötte s kérte, hogy az udvarra vezető ajtót nyissa ki, mert felesége levette oda magát. A portás teljesítette *Barthos* kérését s egyuttal értesítette az esetről a rendőrséget. Az asszony férje a dolgot a következőképp adja elő:

— Tegnap este lefekvéskor a feleségemen nem mutatkozott semmi rendkívüli. Egy órakor azonban felébredt, azt mondta, hogy a feje fáj és vizet kért tőlem. Én egy pohár vizet adtam neki, melyet feleségem a *Chierego* dr. által rendelt por bevétele után megivott s azután ismét tovább aludt. Négy óra tájban újra felébredt s azt mondta, hogy hallotta, hogy

valaki a mellékszobában van. Én erre megnyugtattam, mire azt mondta, hogy kimegy egy kicsit. Én hirtelen felöltöztem és követtem. A konyhaajtó be volt zárva s én rosszat sejtve, az egyik szobának szintén az udvarra nyíló ablakához siettem és még hallottam a zuhanást, melyet az udvarról hangzó nyögés váltott fel. Erre lerohantam és a portást hívtam. A több ismeretes.

A konyha ablakáról 7 méter hosszú kötél lógott le, míg 2 és fél méternyi kötél az udvaron feküdt. Az asszony valószínűleg hirtelen akart leereszkedni, mely elszakadt s így az asszony lezuhant. *Barthos* azt állítja, hogy a legjobb viszonyban élt feleségével, akin azonban már három év előtt mutatkoztak az elme-zavar tünetei.

— **Felolvasás.** A *Fiumei Magyar Kör*-ben szilasi és laki *Pázmány* Jenő dr., a tengerészeti hivatal satisztikai osztályának főnöke, tegnap este 8 órakor tartotta meg már jelzett felolvasását a *munkás-pauperizmusról és a munkásvédelem eszközeiről* nagyámu férfi- és hölgyközönség előtt. A felolvasó először is a pauperizmus főbb okaira mutatott reá, melyek szerinte a következő négy főtenyezőre vezethetők vissza: Természeti okok, bizonyos közgazdasági körülmények, az inséges szüleinek vagy elődjeinek mulasztásai és az inséges személyes tulajdonságai. Majd bírálat alá vette a munkás-pauperizmus megszüntetését célzó elméleti javaslatokat (szociálizmus, kommunizmus); ráczáfolt a *munkájug* elméletére, a melyet sokan mintegy kárptólásul követelnek azért, hogy az állam alattvalói ma már megfosztvák a vadászat, halászat, a föld gyümölcsjeinek szabad leszedése és a legeltetés korlátlan jogától. A munkásvédelem eszközeinek tárgyalásánál szemlélet alá vette a munkások védelmére hivatott tényezőket külön-külön a munkásvédelem módjainak és eszközeinek felsorolásánál. Ott, ahol a fogyasztási adóknak a munkások javára való leszállításáról szólt, érdekes és egyuttal eredeti javaslatot tett az iránt, hogy miként lehetne a munkások javára az elsőrendű szükségletek fedezésére szolgáló fogyasztási cikkek terhelő fogyasztási adótételek hányadait visszatéríteni. Ezt tudniillik a felolvasó úgy vélné megvalósíthatni, hogy a munkaadóknak a fogyasztási cikkek nemei szerint más-más szelvénytömbök lennének kiosztás céljából rendelkezésére bocsátandók és e szelvényeket, melyek az illető fogyasztási cikk adótételének vagy legalább a tétel egy részének, egy vagy másfél kilogrammra, illetőleg literre eső hányadának értékét képviselnék fillérekben kifejezve, az illető munkás az árral együtt átadná a fogyasztási cikk árusítójának. A felolvasó a megfelelő ellenőrzésre vonatkozólag is tett megjegyzéseket. Azután a vasárnapi munkaszünet intézményét ismertette. Külön tárgyalta ezután a munkásvédelem ama eszközeit, amelyekkel maguk a munkások rendelkeznek (sztrájk, bojkott, munkáspénztárak, szakegyesületek, kölcsönös segítő egyesületek, munkásbiztosítás stb). Végül rámutatott azokra az erkölcsi követelményekre, amelyek a munkásokat vagyonszállás és függetlenségig, avval fejezve be feszült figyelemmel hallgatott felolvasását, hogy a jóléttől és függetlenségtől azután már csak parányi ut van a boldogságig, de ennek kikémlésére az emberi elme már gyenge, képtelen, odáig már csak isteni kegy vezet uralkodókat, urakat és munkásokat egyaránt. Az érdekes felolvasás 9 óráig tartott és végeztével *Pázmány* drt a hallgatók zajosan megjelenezték.

— **A tengerbe esett.** A tizenhat éves, spalatói születésű *Saravics* Simon, a ki a Magyar-horvát hajózási társaság *Villám* hajóján mint segédpinczér van alkalmazva, tegnap ugyancsak a társaságnak *Croatia* nevű hajójára ment, hogy onnan Spalatóból érkezett ruháit és egyéb dolgait elhozza. Midőn az ifju a hajóra vezető deszkán áthaladt, egy láda, melyet épen kiraktak, nekiütődött, úgy hogy a tengerbe esett. Nagy nehezen kimentették,

de ekkor kitűnt, hogy a fagyos fürdőn kívül jobb lábát kifeszítette. Az ifjut két kollégája a mentőállomásra kísérte, a honnan hordágyon a kórházba szállították, hol első az segyélybe *Sichich* Hermann dr. részesítette.

— **A kivándorlók csarnokának halottja.** A kivándorlók csarnokában talált gyermekholttestet, mint közöltük, felboncolták és a halál okául az orvosok a csatornában fejlődő gázok által okozott megfulladást állapították meg. A halál bekövetkezését a patkányok marása is sietette.

— **Éjjeli kaland.** Tegnap este 8 és 9 óra között egy 18—20 éves ifjabból álló csapat a Corsia Deákon haladt végig, miközben belekötött a nyugodtan arramenő járókelőkbe. Egy velük szembe jövő idegent meglöktek és ide s tova taszigálták, míg az türelmét veszítve, egy követ ragadott fel és egyik támadójára dobta, kit mellen talált el. Ekkor a suhanczok valóságos közáport zudítottak az idegenre, aki megfutva, a De la Ville kávéházban keresett menedéket. A zajra egy rendőr sietett elő, mire a suhanczok megugrottak.

— **Marólugot ivott.** *Spisich* Lipót, albániai születésű, 19 éves szobafestő, aki a Via San Vito 3. számú házában II. emeletén lakik, tegnap délután egy óra felé orvosságot akart bevenni, de véletlenül elcsérelte az üvegeket és egy korty marólugot nyelt le. Midőn tévedését észrevette, megijedt és a mentőállomásra szaladt, de mivel ott éppen akkor nem volt orvos, a mentők tanácsára a kórházba ment. Ott aztán ellenszereket adtak neki, úgy hogy most minden veszélyen túl van.

— **Ismeretlen támadó.** *Boravics* Márk, 39 éves tengerész tegnap este tíz órakor megjelent a mentőállomáson, hogy a homlokán lévő sérülést kössék be. Mialatt a mentők sebeit kimosták és bekötötték, elbeszélte, hogy midőn a Via Fiumarán haladt, egy ismeretlen ember valami tompa tárgygal homlokán ütötte. Támadóját, aki azután kerekelt oldott, nem sikerült elérnie és lefognia. *Boravics* sebének bekötése után az esetről a rendőrségen tett feljelentést.

KÖZGAZDASÁG.

— **A Hitelbank tőkeemelése és vidéki szervezkedése.** Amit már hónapok óta várt a pénzvillág, most bekövetkezett: a Hitelbank, mint már jelentettük, elhatározta, hogy tízmillió koronával fölemeli az intézet alaptőkéjét. Ezzel kapcsolatban egy másik nagyjelentőségű dolgot is elhatározott a bank igazgatótanácsa: kimondotta, hogy kibővíti a bank üzletkörét s az ország több nagyobb városában, de különösen a nemzetiségi vidéken fiókokat létesít. A terv szerint huszonöt ilyen fiókot fognak szervezni, amelyekből azonban egyelőre csak tizet fognak megnyitni. *Kornfeld* Zsigmond vezérigazgatónak a terve az, hogy a románoklakta vidéken az elhatalmasodott „Albiná”-val, a tót vidéken pedig a „Tátra”-bankkal veszi föl a küzdelmet, így akarván szolgálni a magyar ügyet. Ezek a fiókintézetek nem lesznek a vidéki takarékpénztárak konkurrenciái, mert tartalékbetéti üzlettel nem fognak foglalkozni. E fiókintézetek — a Hitelbank tervei szerint — főleg az ipar és kereskedelem föllendítésére szolgáló olcsó kölcsönöket fognak nyújtani és finanszírozni fognak iparvállalatokat. Hogy mely városokban fog a Hitelbank fiókintézeteket alapítani, még most nincs véglegesen eldöntve. Mi arról értesülünk, hogy Temesvár, Szeged, Pozsony, Kolozsvár, Szabadka, Déva, Nagyszében, Győr stb. kapnak fiókot. Az alaptőke-főlemelésre vonatkozólag szombaton délelőtt döntött a Magyar Általános Hitelbank. Az igazgatósági tanács ez ülésén ugyanis el-

fogadta az igazgatóságnak azt az indítványát, hogy az intézet harmincznégy millió korona alaptőkéjét tíz millió koronával fölemelje. A végleges döntés ebben a dologban az 1905. évi január 5-ére összehívott rendkívüli közgyűlés feladata, amelyen az igazgatóság javaslatot terjeszt elő, hogy az alaptőkét 25.000 darab részvény kibocsátásával körülbelül tízmillióval fölemelje. A részvényeseket az alapszabályok szerint tizenhét régi részvény után öt új részvény fogja megilletni a közgyűlés által megállapított kurzus mellett. A börze a Hitelbank igazgatósági tanácsának ezt a határozatát általános örömmel fogadta. Csakhamar élénk üzlet indult meg a Hitelbank részvényeivel, amelyeknek árfolyama a nagy kereslet következtében rövid idő alatt hat-hét koronával emelkedett. A Magyar Általános Hitelbank 1867-ben 12 millió koronával alakult meg, 1877-ben az alaptőke 20 millió volt, 1891-ben emelték föl 28 millió koronára és hét évvel ezelőtt, 1897-ben 34 millióra.

— **Kiviteli kereskedelmünk és a hajóstársaságok megegyezése.** A nemzetközi nagy hajózási harc befejezése nagy mértékben érinti a magyar kiviteli kereskedelmet. A tarifaharcot tudvalevően az idézte föl, hogy a magyar kivándorlók kénytelenek voltak kizárólag a Cunard Line hajóin menni Amerikába, amit természetesen a német hajóstársaságok rossz szemmel néztek s fölvettek a gyilkos harcot, mely csak a minap ért véget. A tarifaharcnak az az előnye volt, hogy a tarifák jóval olcsóbbak voltak s a fiumei hajójáratok is megszorodtak. Ez viszont kiviteli kereskedelmünk föllendülésére volt jelentékeny hatással. Ezért most a tarifaharc befejezésével nem a fiumei magyar kivándorlás, hanem az ennek nyomán támadt fiumei hajójáratok további sorsa érdekli a magyar közgazdasági világot. Mert a tarifaharc rövid tartama alatt a magyar kiviteli kereskedelem közvetlen tényekkel látta beigazolva azt az igazságot, hogy a kivitel emelkedésének egyik nagy titka a megszorodott rendszeres hajójáratokban és mindenekelőtt a versenyképes olcsó viteldíjakban rejlik. Megállapíthatjuk, hogy egyes kiviteli cikkeknek, melyek a viszonyok mostohasága miatt nem szenvedtek oly nagyon, mint p. o.: fa, agyagárúk, kender, cser stb. nagyobb mennyiségben exportáltak, mint az előző évben s ezért kétségtelen, hogy a versenyjáratok olcsó fuvardíjainak köszönhető a kivitel ez emelkedése. Éppen így a verseny hatásának köszönhetjük, hogy árpa-, maláta- és babkivitelünk a rossz termés mellett egyáltalán van. A német járatok versenye kezdetben csak az angol, később az északi holland, belga és az Italia olasz hajóstársaság bevonásával a földközitengeri kikötőkre is kiterjedt. A tarifaharc hatása tehát, mindamellett, hogy a kiviteli kereskedelem emelésében pozitív eredményt is tud felmutatni, csonka marad, mert most, a harc békés befejezése után, az árúk fuvardíját is, úgy mint a kivándorlók viteldíjait, a régi színvonalra, illetve magasságra akarják fölemelni. Ez a pont tehát az, mely miatt a tarifaharc békésbefejezésének nem igen lehet örülni. Hír szerint a német hajósvállalatok és az Italia még csak legkésőbb január 1-ig keresik fel a fiumei hajójáratokat, melyeknek csak jótékony hatását érezte a magyar kivitel. Ezért nagy feladat háramlik az Adria magyar tengerhajózási társaságra, mely ismét egyedül fogja uralni a fiumei kikötőt. Tartsa kötelességének a magyar kiviteli fejlesztését, nehogy folytonos tarifaemelésekkel megbénítsa a tarifaharc alatt szépen fejlődésnek indult magyar exportot.

— **Czellulóze-gyár Boszniában.** A Wiener Bankverein a Pesti magyar kereskedelmi bankkal és a Schweizerischer Bankvereinnel egyetemben Boszniában nagyszabású czellulóze-forostanyagyárat alapít, mely a papírgyártáshoz szükséges farostanyag termelésével foglalkozik.

Idegenforgalom Fiumében.

Ma érkezett idegenek:

Dedk szálloda. Zöld Adorján, Hellmann S., Lippich Zoltán dr., Kovácshegyi Kálmán, Kemény D. Budapest. — Hohenberg Róbert, Eisenberg József Bécs. — Milicev I. Pakrácz. Elster Ferencz Klagenfurt. — Tayár Antal Barcelona. — Hochstätter T. Bécs. — Patzak Antal Vinkovica.

Lloyd szálloda. Leske Vilmos Drezda. — Barach Frigyes, Geiger Vilmos, Pintér Lajos Bécs. — Wortner Róbert Grác. — Kubaéner Lipót Prága. — Davanzo János Medea. — Fener Adolf Budapest.

De la Ville szálloda. Fried Alfréd Versecz. — Komárom Antal Besztercebánya. — Kralj Mariska Zengg. — Tedeschi Rudolt, Rothbart Guido Trieszt. — Wenhart Adolf Stuttgart. — Kuralt Károly Póla. — Elek Zsigmond Zára. — Schmiher Antal Póla. — Mautner Bertalan Lövő.

Hungária szálloda. Króny Lajos Nagyerkátá. — Ilics V. Belgrád. — Mauler János Milánó. — Dezső János Budapest. — Spitzer Henrik Zágráb. — Krozuny László dr. Budapest. — Gamolin M. Spalató. — Körner K., Révész Lajos, Bíró Alajos Budapest. — Ramsuga Lajos Mohács. — Alekszándrovics Mária Spalató. — Kelevikraj Lajos Budapest.

Quarnero szálloda. Riener Ferencz Orlowatz. — Manojlovics M. Truhle. — Bogelai M. Trieszt. — Camerino Leó Velence. — Pararecs Miklós Udine. — Bonevia Albert, Penary János Zára. — Bajaniacs T. Sziszek. — Nógrády Lajos Budapest. — Veres Károly Bécs. — Goriorowska Karolin Stanislau. — Szydtowska W. Stanislau. — Haichenhamer Sándor Szombathely. — Pfeffer E. Grác.

Kikötőnk forgalma.

Érkezett:

December 4-én.

Murillo, angol lobogó alatt, tonnatartalma 1556 kapitány Dobson, Triesztből.
Pannonia, angol lobogó alatt, tonnatartalma 6210, kapitány Potter, New-Yorkból.
Stefánia, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 1457, kapitány Merlatto, Rouenből.
Giacomo L., olasz lobogó alatt, tonnatartalma 297, kapitány Comei, Cettéből.
Poschich, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 801, kapitány Mandich, Mettugliából.

December 5-én.

Aurora, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1065, kapitány Braticevich, Triesztből.
Bari, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 155, kapitány Milela, Bariból.
Ereza, spanyol lobogó alatt, tonnatartalma 2596, kapitány Azene, La Platából.
Tisza, magyar lobogó alatt, tonnatartalma 708, kapitány Brazzoduro, Marseilleből.

Indult:

December 3-án.

Selene, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 2647, kapitány Bernacconi, Cardiffba.
Simeto, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 1027, kapitány Mercantini, Messinába.
Sipan, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 159, kapitány Heller, Cattaróba.
Nerco, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 2412, kapitány Lucchetta, Calcuttaba.

December 4-én.

Achille, osztrák lobogó alatt, tonnatartalma 1216, kapitány Tomassich, Triesztbe.
Vincenzino, olasz lobogó alatt, tonnatartalma 216, kapitány Imbro, Cataniába.

Adria

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság tengeri forgalma.

Érkezett:

Baró Fejervár decz. 3-án Fiuméből Sebenicóba. Stefánia decz. 4-én Cardiffból Fiuméba. Tisza decz. 5-én Marseilleből Fiuméba.

Indult:

Adria decz. 5-én Messinából Maltába. Árpád decz. 3-án Nápolyból Marseillebe. Kassa decz. 4-én Triesztből Fiuméba. B. Fejervár decz. 4-én Sebenicóból Siracusába. Lederer Sándor decz. 4-én Palermóból Nápolyba. Mátyás király decz. 4-én Marseilleből Barcelonába. Rákóczi decz. 4-én Genuából Nápolyba. Szeged decz. 3-án Berából Rotterdamba. Tibor decz. 3-án Las Palmasból Messinába. Zrinyi decz. 4-én Cataniából Bariba.

Tőzsdei árfolyamok.
Értéktőzsdék.

(Záratok.)
1904.
d e c e m b e r
3 5

Budapest. Aranyjár.		
4%	K.	118.90
Koronajár. 4%	"	97.15
" 3 1/2	"	88.75
Magyar földteherment.		
4%	"	98.50
Horv. Szlavon	"	98.50
Tisza-szab.	"	162.—
Osztrák papírjár.	"	100.—
" ezüst	"	100.—
" arany	"	120.—
" korona	"	100.—
Osztrák-magyar bank	"	1630.—
Magyar hitelbank	"	805.50
Osztrák hitelbank	"	677.—
Osztrák-magyar vasut	"	654.—
100 márka	"	117.50
London vista	"	239.50
Páris "	"	95.22 1/2
20 frankos arany	"	19.05
100 lira (olasz)	"	94.15
20 márka	"	23.48
Bécs. Magyar hitelr. K.		
Osztrák hitelr.	"	805.50
Rimamurányi	"	677.—
Union-bank	"	556.90
Magyar államvasut	"	655.—
Loszám. bank	"	466.50
Jelzálogbank	"	530.—
Adria	"	460.—
Länderbank	"	453.—
Lloyd	"	718.—
Török sorsjegy	"	133.25
Berlin. Osztrák hitelr.	"	213.75

Budapesti árutőzsde.

Buza április	"	10.25	10.28
" október	"	8.90	8.92
Rozs	"	—	—
" április	"	8.—	8.—
Zab	"	—	—
" április	"	7.22	7.24
Kukoricza október	"	—	—
" május	"	7.60	7.63
Zsir	"	64.50	65.—
Szalonna	"	54.—	54.50

Newyorki gabonatőzsde.

(Sürgönyjegyzés.)

Buza loco	Cent.	120 1/4	—
december	"	117 1/4	—
május	"	112 3/4	—
Tengeri	Cent.	57	—
december	"	54 1/2	—
május	"	—	—
Forwardj Liverpoolba pence	1 1/4	—	—

Gyarmatárak.

Kávé.

Havre Santos good average:			
December	Frank	45.75	45.75
Márczius	"	46.50	46.25
Május	"	47.—	47.—

Hamburg Santos good average:

December	Márka	37.25	37.25
Márczius	"	38.25	38.—
Május	"	38.50	38.50

Newyork:

Fair Rio loco	Cent.	8 7/16	—
November	"	6.80	—
Február	"	7.15	—

Cukor.

Prága franco Aussig kész . K.	33.50	33.40
" " " uj	25.—	25.—
franco Prága raff.	77.—	77.—

Főszerkesztő:

Szemerjai Kovács Zoltán.

Felelős szerkesztő:

Murai Jenő.

Kiadótulajdonos:

„Unio“ könyvnyomdai műintézet.

Chincaglierie
„IRIS“

Piazza Elisabetta 2. sz.

Moretti-, japán- és kagyló áruk.

Nagy választék bőr ezüst és diszmi árukban.

Olcsó szabott áruk.

EREDETI

SINGER

Varrógépek

Singer Co. varrógép részvény-társaság

FIUME, Adria palota.

BERTOLOTTI

„TIROLESE“ vendéglője

(a Corsón, az Adamich-tér mellett).

Kitűnő konyha, zamatos borok.
Mindenkor friss csapolású sör.
Hal-speczialitások.

Alapított 1831.

HIRSCH JAKAB

Polgári- és egyenruha-szabó

BUDAPEST és TURN-SEVERIN

V., Dorottya-utca II. I. em. Romania.

Az I. es. k. szab. Dunagőzhajózási társaság.
A magyar folyam- és tengerhajózási r. t.
A magyar királyi Államvasutak és a Román államvasutak egyenruha szállítója,

Meghívás esetén megrendelés, mérték- és próba-vétel végett megbizottját a cég saját költségén Fiuméba küldi.

Port Artur még csak egy pár hé-
tig tarthatja magát, a
Karácsonyi vásár is csak rövid
ideig tart az

Adamich-téren levő

ROSENTHAL-féle

„Magyar Bazárban“ a hol
minden

féle játéktárgyak, pipere cikkek
nagy választékban és

legolesőbb árban kaphatók. — 10
drb. képes vagy u. é.
levelező-lap 20 krajczár.

100 drb. képes-lap 30 krajczár.

Hazai ipar

Legolesőbb bevásárlási forrás.

Nyomdász-inas

tisztességes szülők gyermeke, ki legalább
két nyelven beszél, azonnali fizetéssel fel-
vétetik az „Unio“ nyomdában
Adria-palota.

Két lakás kiadó.

kisebb családok részére, mindegyik 2 szoba
és konyha. Czim: Via della Caserma 5.
Felvilágosítás a háztulajdonosnál: Özv.
Fuminénél.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és rizs-
keményítőgyár részv.-társaság**

FIUME.

VÉDJEQY.

Különlegesség

fénykeményítő
táblácskákban.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Reform a fűtés terén!
Brikett (Koczkaszén.)

100 drb finom angol szénből sajtolt brikett, házhoz szállítva kor. 1.50.
Kő- és pormentes. A darabszám első pillantásra konstatálható, tehát a
vevő megrövidítése a mennyiségnél kizárva.

Megrendeléseket elfogad: **Rubel M., Corsia Deák; Miletió R., Mercato Coperto és**
Kralj A., Sušak.

Telefon szám 443. Első Fiumei Brikett-gyár

„Adria“ magyar kir. Tengerhajózási részvénytársaság. - Fiume.

FIUME-NEWYORK

közvetlen összeköttetés Ejszak - Amerikával.

A „Cunard Line“ angol hajózási társaság gőzöseivel. Vezérigazgatóság a magyar korona országai részére: „Adria“ m. kir. Tengerhajózási r. t.

III. osztályú menetjegyek Fiumétól Newyork-ig

Beleértve a hajón való étkezést és a kétnapos ellátást Fiumében

180 Korona

Legközelebbi gőzösök indulnak:

„Pannonia“ deczemb. 8.án - „Carpathia“
deczemb. 22.én - „Ultonia“ deczemb. 29.én

A fiumei kivándorlási iroda (Via Alessandrina) készséggel és díjtalanul szolgál mindazon fölvilágosítással, melyre a kivándorolni szándékosoknak szükségük van.

„Adria“ magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság.

Atlanti szolgálat.

1904. december havában az alant felsorolt első osztályú gőzösök vagy ezek helyettesei fognak Fiuméből az alant megjelölt irányokban és külföldről hazafelé indítani, feltéve, hogy rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályozzák:

KIVITEL			BEHOZATAL		
Hová	Gőzös	Kelet	Honnan	Hová	Kelet
Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro			New-York	Fiume	„Ultonia“ 6
Santos ^a	»Stefánia«	1	Liverpool ¹⁾	»Bulgarian«	1-10
New-York	»Pannonia«	8	Hull, Newcastle o/T	»Jago«	1-10
London, Hull	»Murillo«	1-10	Leith	»Baross«	1-10
Liverpool ¹⁾	»Bosnian«	5-15	Liverpool	»Cypria«	5-15
London, Hull	»Byzanz“	5-15	Rotterdam	»Széll Kálmán“	5-15
Liverpool	»Douro“	10-20	Bordeaux, London	»Széchényi“	5-15
New-York	»Tyria«	10-20	New-York	»Slavonia“	20
Rouen ^{b)}	»Carpathia«	22	Liverpool ¹⁾	»Avon“	15-25
Lissabon ¹⁾ , Bordereaux ^{a)}	»Zichy«	15-25	Hamburg ¹⁾	»Lusitania“	15-25
Liverpool	»Balaton«	15-25	Hull, Newcastle o/T	»Congo“	15-25
Liverpool ¹⁾	»Veria“	15-25	Rotterdam	»Szeged“	15-25
Rotterdam, Antwerpen	»Britannia“	21-31	Liverpool	»Brescia“	21-31
London	»Duna“	21-31	Rouen	»Kálmán király“	21-31
Glasgow ^{a)}	»Báthori“	21-31	Glasgow	»Matkovits“	21-31
Rouen	»Koloszvár“	21-31	Rotterdam	»Baró Fejérváry“	21-31
Grimsby, Westhartlepol	»Tibor“	21-31	Rio de Janeiro, Santos	»Nagy Lajos“	21-31
Hamburg ¹⁾	»Baross“	25 12-5 1 1905	Buenos Ayres	»B. Kemény“	30 12-10 1 1905
Hamburg ¹⁾	»Venezia“	25 12-5 1 1905			

A ^{a)}-gal megjelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.
Atrakodó szolgálat közvetlen hajóraklevelek alapján a felsorolt kiindulási kikötőkből az összes földközi és adriai tengeri kikötőkbe, valamint az osztrák Lloyd levantei, keletindiai, kínai és japáni vonalaira.
^{b)} Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal elegendő rakomány nem jelentett be, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezt a kikötőt ne érintse, illetőleg hogy ezt a járatot ne teljesítse vagy későbbre halasztza.

Középtengeri szolgálat.

FIUME-MALTA-OLASZORSZÁG-DÉL FRANCZIAORSZÁG-SPANYOLORSZÁGI vonal.

Fiuméből: »Kassa« deczember 5-én, »Zrinyi« 12-én, »Andrássy« 19-én, »Mátyás király« 26-án.
Valenciából: »Mátyás Király« deczember 7-én, »Lederer Sándor« 14-én, »Kassa« 21-én, »Zrinyi« 28-án,

FIUME-MARSEILLEI vonal.

Fiuméből: »Tisza« deczember 7-én, »Rákóczy« 14-én, »Árpád« 21-én, »Szent László« 28-án.
Marseilleből: »Árpád« deczember 7-én, »Szent László« 14-én, »Tisza« 21-én, »Rákóczy« 28-án.

FIUME-ÉSZAKAFRIKAI vonal. Fiuméből: indul »Adria« deczember 1-én, »Szápáry« 15-én, »Adria« 20-én.
Tangerből: indul »Adria« deczember 12-én, »Szápáry« 26-án,